

Perashat Yitró 5784

Velas: 6:11 pm

Fin Shabat 1: 7:05 pm - R”T: 7:38 pm

Fin Shabat 2: 7:15 pm - R”T: 7:45 pm

מעשה המשפט

Marcos y Lety Amiga

Maasé Bet Din

Rab Rafael Harari

חבר בה"ד אמת ומשפט

Maasé Sheayá

¿Está permitido hacer Jilul Shabat por un sueño?

¿Por qué yo?

En el Simjá Torá pasado, Ilan, residente del Otef Aza, sueña con su Rab quien le advierte salir de la ciudad ya que es una zona de peligro, Ilan no hace caso al sueño pero este se repite una y otra vez, el sueño era tan real que Ilan se levanta, despierta a su familia y deciden viajar en auto al centro del país a causa de la advertencia del Rab en el sueño, que es una zona de peligro y Por Pikuaj Nefesh está permitido hacer Jilul Shabat. Claro está que debido a eso Ilan y su familia se salvaron, sin embargo la pregunta es, ¿realmente está permitido hacer Jilul Shabat por advertencia de peligro en un sueño?

A pesar de los años que han pasado desde el suceso, aún siento como si hubiera sucedido ayer.

Respuesta: El Tashbet”z (ה”ב סי” קכ”ח) extiende un capitulo entero acerca de la veracidad de los sueños y su conclusión es que si el sueño se ve real hay que sospechar que es verdad, sin embargo, si el sueño se ve fantasioso no hay que tomarlo en cuenta, y aún cuando parece real no está permitido hacer Isurim a causa de eso como decir una Berajá Lebatálá y mucho menos Jilul Shabat.

Es cierto, cuesta pedir perdón, y más cuando no es tu culpa o al menos piensas que no es tu culpa. Pero vale la pena.

Sin embargo, el Tashbet”z no habló cuando en el sueño se le advierte de Pikuaj Nefesh, y sobre esto encontramos que el Jid”á (אות קצ”ט) permitió hacer Jilul Shabat por un sueño, y cuenta que el Ros”h se le presentó a su esposa en sueño y le advirtió que salga de la ciudad ya que iba a ver una matanza al otro día, pero realmente eso no fue en sueño, sino que el Ros”h se le presentó como “vivo” cuando ella estaba despierta, pero en sueño como tal no hay prueba de ahí para hacer Jilul Shabat.

Hace veinte años: Mi hermana menor y yo estuvimos molestas durante casi dos años!, por increíble que pareciera pero desgraciadamente esa era la realidad: no intercambiamos una sola palabra entre nosotras. Comíamos en la misma cocina, íbamos a la misma escuela, dormíamos en la misma habitación pero simplemente no hablábamos. Es difícil escribir esto, pero nos sentíamos enemigas una de la otra.

Por otro lado en el libro Afarkasta Deaniá (ה”ב יו”ד סי” קמ”ז) menciona que una mujer soñó con su hijo muerto que pedía que lo cambie de tumba junto a su abuelo y de no hacerlo se moriría, y el Shibat Tzion (סי” גיב) permitió hacerlo por Pikuaj Nefesh, pero aun así ahí es solo un Isur de Jajamim pero en Isurim de la Torá no encontramos pruebas aun, y por otro lado el Jatam Sofer (יו”ד קכ”ב) no quiso permitir ni siquiera algo así.

Cierto día en medio de la clase, una de las Morot me llamó. Salí y me encontré con otra Morá. Ella fue directo al grano: "He oído que hace mucho que no te hablas con tu hermana". Asentí y pregunté: ¿qué tiene que ver con usted? La Morá me habló de la importancia de la familia y luego me hizo una petición que en ese momento me sonó ridícula: ¡Ya que eres la mayor de ustedes dos, te pido, realmente te ruego que le pidas perdón!, '¿Yo? ¿Por qué yo? ¡Que ella se disculpe!, le dije.

Sin embargo, en el caso que la persona por causa del sueño puede llegar a tener una preocupación fuera de lo normal que le pueda provocar estar en peligro por el miedo y la intriga, encontramos que Jajamim permitieron hacer Jilul Shabat para un enfermo o parturienta que están preocupados con miedo ya que esa situación los pone en peligro por que hacemos lo posible para que la persona se tranquilice, siendo así, estaría permitido viajar en Shabat pero únicamente si realmente la persona está es Sacaná por la preocupación, por ejemplo, que le subió la presión arterial, o siente que se está volviendo loco, de no ser así estaría prohibido.

Pero en lugar de responderme, la Morá explicó: 'durante varios años no he podido tener hijos. ¡¡¡Pídele perdón y dame una Berajá!!!'

Por lo tanto, únicamente si Ilan y su familia estaban en peligro por la preocupación de que algo malo les sucediera, estaría permitido hacer Jilul Shabat de la Torá, de lo contrario máximo encontramos que algunos Poskim permitieron únicamente Isurim de Jajamim

Me quedé impactada, tenía pensado discutir quién era el culpable de la pelea de las hermanas, pero no esperaba tal respuesta. Me quedé en shock. Sentí que no podía rechazar este gran pedido... Le dije '¡Deme unos días para prepararme!'

Ahora la pregunta es, siendo que realmente Ilan viajó y salvó su vida, pero según la Halajá no había permiso de haber hecho Jilul Shabat, ¿acaso necesita hacer Teshubá y Kapará por el Jilul Shabat que hicieron?.

En Shabat, Tres días después del pedido de la Morá me encontré haciendo lo increíble: me acerqué a mi hermana y le dije. '¡Te pido disculpas por mi comportamiento y pido que a partir de ahora abramos una nueva página!', tengo que reconocer que no dudó ni un momento. Ella inmediatamente me perdonó y en ese momento se abrió una 'nueva página'.

Sobre esto encontramos en el Ramba”m (שגגות פ”ב ט”ו) que una persona que quiso pescar en Shabat y en su red sacó a un bebe que se estaba ahogando, no se considera Isur ya que de su acto no resultó Melajá sino Hatzalá, y aunque Ilan quiso hacer Melajá ya que lo que hizo lo salvó no necesita ninguna Kapará.

Halajá Lemaasé

Pregunta: Se me olvidó decir Retzé en el Bircat Hamazón de Shabat ¿qué tengo que hacer?

Vehametib, puede arreglar la situación sin tener que repetir de nuevo todas la Berajot, aumentando ahí mismo una Berajá “Baruj Atá H’... Shenatán Shabatot Limnujá... y así remediar su error.

Respuesta: La Guemará (ברכות מט.) menciona que en Shabat hay obligación de comer pan (en las primeras dos Seudot (ע” שר”ע קפ”ח סעי” ה וז’)) por lo tanto la persona que dijo Bircat Hamazón y se le olvidó mencionar “Retzé” recordando a Shabat, tiene que repetir el Bircat Hamazón. Esto aplica tanto para hombres como para mujeres (רעק”א תשו” סי” א’).

Pero si es que se acordó antes de terminar la Berajá de Boné Yerushalaim, depende, si todavía no dijo el nombre de Hashem sino únicamente dijo Baruj Atá, regresa a Retzé y termina la Berajá normal, si se acordó después de decir Hashem, el Mishná Berurá menciona que diga Lamedeni Jukeja y regresa a “Retzé” (קפ”ח - כ”ב), ובכה”ח ס”ק כ”ז כי שזה עדיף מלסיים בונה ירושלים ולברך (ברוך שנתן).

Sin embargo, si se acordó que no dijo “Retzé” después de decir la Berajá de Boné Yerushalaim, antes de comenzar la Berajá de Hatob

Ese Shabat, sentí que un espíritu de pureza posó sobre mí, terminé un Tehilim completo y pedí por la Morá. El domingo le dije a la Morá con mucha emoción '¡Lo logré!' Y la bendije con todo mi corazón. En menos de un año, la Morá dio a luz a su primera hija, y desde entonces siguió dando a luz... Ella fue bendecida con generaciones benditas y honestas.

¡¡¡Y yo me gané a mi querida hermana!!!

הרב חיים קצין
ראש כולל מקדש דוד

בענין שאלה בברכת השנים

בגמ' שם איתא כל השנה כולה מתפלל אדם הבינו חוץ מימות הגשמים מפני שצריך לומר שאלה בברכת השנים, ופריך בגמ' ונכללה בכלל ודשנו בנאות ארצך, אתי לאטרודי.

והנה עי' במ"א סי' ק"י סק"ו הביא את דברי רבינו יונה גבי הבדלה, וכתב להקשות וז"ל וא"ת גבי שאלה נמי נימא האי טעמא עכ"ל, כלומר מקשה המ"א לפי רבינו יונה נימא גם גבי ברכת השנים דהטעם שלא כוללים הוא משום דיחשבו שתן טל ומטר הוי ברכה בפני עצמה, וצ"ב קושיתו דעל מי פריך נימא האי טעמא, על הגמ' זה לא קושיא דהרי הגמ' גבי הבדלה נשארה בקושיא ז"א דלא סברה היסוד של רבינו יונה וא"כ לא שייך למיפרך מדוע הגמ' לא תירצה גבי ברכת השנים כהיסוד של רבינו יונה.

אלא מסביר המחצית השקל דקושיא המ"א היא על הפוסקים שהעתיקו הטעם דלא אתי למיטרד וגם פסקו דלא אומרים הבינו במוצא"ש משום שצ"י לומר הבדלה בחונן הדעת, וא"כ אם פוסקים האי דינא דמוצא"ש לא אומרים

הבינו ע"כ שיסברו כהטעם של רבינו יונה, וא"כ מדוע גבי ברכת השנים לא אמרו אותו טעם שיחשבו דהוי ברכה בפנ"ע ולמה להו טעם אמר דאתי למיטרד.

א"נ כתב לבאר המחצית השקל דקושיא המ"א היא על ר"נ גופיה דהרי ממה שהוא כתב דרק במוצ"ש אין לומר הבינו משמע דבשאר כל ימות השנה אפי' בימות הגשמים אפשר לומר הבינו (ולא חייש לטירדא) ועל זה שואל המ"א דאם ר"נ ס"ל דאין לומר הבינו במוצ"ש ע"כ דס"ל כהטעם של רבינו יונה, וא"כ גם גבי ברכת השנים היה צריך לסבור דאין לומר הבינו.

ותירץ המ"א דבשלמא הבדלה כיון דאיכא ר"ע דסבר דברכה בפנ"ע היא יבואו לומר דהלכה כר"ע מה שאין כן בשאלה ליכא למאן דאמר ולא יבואו לומר כן עכ"ל.

ולפ"ז להלכה דקיי"ל דאין לומר הבינו לא במוצ"ש ולא בימות הגשמים צ"ל דטעמם שונה במוצ"ש הטעם הוא כרבינו יונה דלא יטעו לומר דברכה בפנ"ע היא, ובימות הגשמים הטעם הוא דלא אתי למיטרד.

והנה הט"ז שם סק"א כותב וז"ל בימות הגשמים מפני שצריך לומר ותן טל ומטר במוצ"ש ויו"ט צריך לומר הבדלה, וכל מה שאומר בהבינו במלות קצרות הוא מעין ברכת י"ח, והבדלה אינה ברכה בפנ"ע, על כן אין מזכירה עכ"ל.

וכתב הפמ"ג דמשמע מדבריו דהתירוץ של רבינו יונה בהבדלה שייך גם בברכת השנים, דהרי הט"ז בא לומר מדוע לא אומרים הבינו בימות הגשמים וכותב משום דהבינו הוא מעין ברכת י"ח והבדלה אינה ברכה בפנ"ע, משמע שאותו טעם שייך בברכת השנים.

ונ"מ בין הט"ז להמ"א אם בטוח שלא יטרד דלפי המ"א יכול לומר הבינו, משא"כ להט"ז לא יוכל לומר הבינו כדי שלא יראה כברכה בפנ"ע.

עוד נ"מ אם בדיעבד התפלל הבינו וכלל ותן טל ומטר בתוך הברכה, דלהמ"א יוצא י"ח כמבואר בס"י פ"ט דדילמא אתי למיטעי אם בדיעבד עשה כן יצא י"ח, ולפי הט"ז אף בדיעבד לא י"ח וחוזר ומתפלל.

הרב יעקב ש. קצין
ראש כולל נצח ישראל

בענין ענין איסור הליכה בגילוי הראש

איתא בקידושין [דף לא.] "רב הונא בריה דרב יהושע לא מסגי ארבע אמות בגילוי הראש", ובשבת [דף קיח:]: "אמר רב הונא בריה דרב יהושע: תיתי לי דלא סגינא ארבע אמות בגילוי הראש", משמע שכיסוי הראש הוא ענין של חסידות ולא מן הדין, וכן כתב הדרכי משה בסימן ב' סק"ב בשם הכלבו, וז"ל הגר"א בסימן ח' סק"ו.

וכן משמע מדברי הבית יוסף באו"ח סימן צ"א שהביא להלכה דברי הכלבו, ברם בשו"ת יחיה דעת ח"ד סימן א' העיר ממה שכתב הבי"ב בסימן מ"ו דהטעם לברכת עוטר ישראל בתפארה הוא משום שאסור לילך ד' אמות בגילוי הראש משמע לכאורה שאוסר מן הדין, וכן הבין הגר"א מדברי הבית יוסף בסימן ח' ד"ה 'ומכסה ראשו שלא ילך בגילוי הראש' שכתב דפשוט שלא היו הבחורים הולכים בגילוי הראש, ויש להעיר על הבית יוסף דלכאורה סותר את עצמו, ועוד יש להעיר עליו מהגמרות הנ"ל דמשמע שהוא רק ענין של חסידות ולא מן הדין.

ונראה לבאר דלעולם דעת הבית יוסף שהוא ממדת חסידות, אלא דמ"מ סובר שאינו בגדר שהעושה "תבא עליו ברכה" אלא הוא ענין של מדת חסידות שיש בו ענין חשוב להתנהג כן, והטעם לכך הוא משום שמבואר בשבת [דף קנו:]: שעל ידי הכיפה שורה על האדם יראת שמים כאותו מעשה

שאמרו החוזים בכוכבים לאמו של רב נחמן בר יצחק שבנו יהיה גנב וכדי לזוהר מזה אמרה לו אמו שיזוהר תמיד ללבוש כיפה וגם שיתפלל שלא ישלוט בו יצה"ר, ויום אחד נפל ממנו כיסוי ראשו ותרקף עליו יצרו וחתך בשיניו אשכול ענבים שלא היה שלו, ועוד מבואר בקידושין [דף לג.]: שאדם שלא לובש כיפה הוא חצוף, וכתב הט"ז בסימן ח' סק"ג בשם הרמב"ם במורה נבוכים שגדולי החכמים נמנעים מלילך בגילוי הראש.

ומה שכתב הבית יוסף בסימן ח' שהבחורים היו הולכים בכיסוי הראש היינו בפירושו על הגמ' בקידושין [דף קט:]: שרב המנונא היה אדם גדול וכיון שלא היה נשוי לא היה לובש הכיסוי ראש שהיו נוהגים להוסיף על עצמם כל אלה שהיו נשואים נשים כמו שכתב שם רש"י, אבל ברור שהיה לו כיסוי ראש, והגר"א חולק על הבית יוסף בזה וסובר שלא היה לובש כלל כיסוי ראש, ע"ש.

והנה הט"ז בסימן ח' סק"ג כתב שבזמנינו אסור מן הדין לילך בגילוי הראש כיון שיש חוק של הגוים שתיכף ומיד כשיושבים מסירים מעליהם הכובע שעל ראשם ונמצא שמידין ובחוקותיהם לא תלכו צריכים אנחנו לכסות הראש, ועיין בשו"ת יחיה דעת שדחה את דבריו וכתב שאין לאסור מן הדין מטעם זה כיון שאותם שלא מכסים את ראשם הוא

משום חום או חוסר נוחיות ולא נאסר משום "חוק" של הגוים.

ומ"מ כתב היחיה דעת שבזמנינו יש טעם נוסף לקיים מדת חסידות לכסות הראש והוא משום שאותם שלא שומרים תורה ומצוות הולכים בגילוי הראש והסמל לאדם דתי שיש בו יראת שמים הוא כשלוש כיפה ואם אינו לובש נראה כאילו הוא רחוק מהתורה.

ולמעשה הסיק היחיה דעת דשיטת השו"ע הוא דהוא משום מדת חסידות והביא שכ"כ הברכ"י.

ועוד כתב בשו"ת יחיה דעת דמן הדין מותר לילך בכיפה קטנה שעל הראש אע"פ שלא מכסה את רוב הראש ובלבד שתהיה ניכרת ונראית מכל צדדי הראש מלפנים ומאחור, אבל כשאומר מילי דקדושה צריך להקפיד שהכיפה תכסה את רוב הראש.

נראה דהטעם שצריך שהכיפה תהיה ניכרת הוא משום מראית העין שלא יחשבו שאין לו כפה ושאיין לו יראת שמים, וגם לצורך עצמו שירגיש שיש לו כפה הנראית לכל שהוא ירא את ה', ומה שצריך שתכסה רוב הראש בעסקו במילי דקדושה הוא כדי שיהיה לו הרגשה על יראת ה' שראשו יותר מכוסה.

DINÉ TORÁ

Comuníquese al cel.
(+52) 55 3214 4312

SERVICIOS

Contrato de renta, venta, preventiva, inversión, sociedad, testamentos, Heter Iská otros.

ASESORÍA

Consultas telefónicas, citas, preguntas.

CONTÁCTANOS

Cel. (+52) 55 3214 4312
Email: Betdinemetumishpat@gmail.com
Dirección: Horacio 1220 PA, Polanco, CDMX